

Het boek des levens, Oudejaarspredikatie gehouden op 31 december 1968 te H. I. Ambacht door Ds. G. v.d. Breevaart.

Zingen: Psalm 102: 14 en 15.

Lezen: Openbaring van Johannes 20.

Votum.

Zegen.

Gebed.

Aan het einde van dit wegstervend jaar is er in de eerste plaats wel reden tot erkenning aan God, Die ons dit jaar weer gedragen, gespaard en onderhouden heeft. Aan ons is waargemaakt, wat we vinden in psalm 103: Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden. Dit jaar, dat achter ons ligt, heeft voor elk mens en elk gezin zijn eigen geschiedenis. Van hetgeen achter ons ligt, geeft God aan ons geen rekenschap. Sommigen zijn door krankheden getroffen, of door tegenspoed bezocht geweest. Maar, door welke omstandigheden dan ook, er is voor eenieder wel stof tot klagen. Hoewel we alle recht verloren hebben, is er ook alle reden tot erkenning en tot dankzegging! De Heere heeft ons bewaard en gespaard, *met* ons land en volk, dat steeds dieper wegzinkt in de zonde en terugkeert tot het heidendom. De God-onterende ongerechtigheden, de verkrachting van Gods getuigenis, miskennis van Gods dag, onttering van Zijn Naam, 't is allerwege toename van verval. Onze natie zinkt weg in het moeras van goddeloosheid en ongerechtigheid. We vinden in psalm 130: Zo Gij, Heere! de ongerechtigheid gadeslaat; Heere! wie zal bestaan? Ondanks dit alles heeft God ons nog verdragen en gedragen! Waarom? Omdat Hij God is! Als wij zo getergd zouden worden als God, zouden we wel duizendmaal wraak genomen hebben. Het is Gods lankmoedigheid, dat Hij alles nog draagt en spaart. Maar, hoelang nog? We hebben reden om te vrezen, als we de toekomst tegemoet zien onder de dreigende oordelen, die over de aarde zijn! Wat zal er over ons en over onze kinderen nog komen? Ons land heeft, doordrenkt van het bloed der martelaren, die in de tijd getuigenis gegeven hebben van de waarachtige leer der zaligheid, met hamers en houwelen de kerk in stukken geslagen. De waarachtige leer der zaligheid, waar God op het hoogst verheerlijkt en Christus gekroond wordt, is bijna niet meer te vinden. Jeremia zou er van uitroepen: Och, dat mijn hoofd water ware en mijn oog een springader van tranen! zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen van de dochter mijns volks. (Jer. 9: 1).

Anderszins is er reden om ons te verootmoedigen voor Gods heilig Aangezicht, want wie is God voor ons geweest? En wie zijn wij voor God geweest? Hoe dikwijls hebben we in het achter ons liggende jaar gemurmureerd, zijn we opstandig en onverenigd geweest met de wil van God? Wat zijn onze gedachten, woorden en werken geweest? Hebben we Gode daarin kunnen behagen? Is er geen reden om ons te verootmoedigen voor Gods heilig Aangezicht, in belijdenis van zonden en schuld? Bedenkt, dat Hij nog niet opgehouden heeft door de prediking van het Woord ons toe te roepen: Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde!

Tot ons te roepen: Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij uw hart. Tot ons te roepen: Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop! Hij roept tot ons, door te arbeiden aan onze ziel. We staan aan de avond van dit jaar; wat hebben we daarmee gedaan en wat hebben we met de prediking van Gods Woord gedaan? Hoe is het met de Kerke Gods, met de levende Kerk gesteld? Openbaart zich ook hier niet het verval, zodanig, dat er geen twee te zamen kunnen gaan? Paulus zegt ervan in Hebreë 13: Dat de broederlijke liefde blijve. Er openbaart zich algemeen, dat het genot van deze wereld en de zorgvuldigheden des levens alles in beslag nemen. Reden te meer, om te bekennen schuldig voor God te zijn. Anderszins is het God die de Getrouwe blijft, Die niet laat varen de werken Zijner handen. Het jaar is weer voorbij en we zijn weer dicht bij de eeuwigheid gekomen. Dichterbij de laatste beslissing gekomen, hetgeen ons wel met ernst en eerbied vervullen moet voor Gods heilige Majesteit. We hebben hier geen blijvende stad.

Als een kleed zal 't al verouden; Niets kan hier zijn stand behouden; Wat uit stof is, neemt een end Door den tijd, die alles schendt!

In dit avonduur vragen wij uw aandacht voor een ernstig Woord en wel over het laatste oordeel. We vinden dit in Openbaringen 20: 12.

En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God; en de boeken werden geopend; en een ander boek werd geopend, dat des levens is; en de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken.

We wensen dit te verdelen in:

- 1e. Een ontzaglijk gezicht.
Ik zag de doden, klein en groot, staande voor God.
- 2e. Een ontzaglijk gericht.
En de boeken werden geopend.
- 3e. Een ontzaglijk vonnis.
En de doden werden geoordeeld, naar hunne werken.

Het is vanavond achtentwintig jaar geleden, dat we, bevende, voor het eerst gesproken hebben. Maar ook vanavond zijn we bevende hierheen gekomen, want als we deze woorden hadden kunnen terzijde zetten en ons hadden kunnen voorbereiden voor een andere stof, hadden we dit gaarne gedaan. Maar ons is, met Paulus, de nood opgelegd! We hebben er ons niet van kunnen afmaken, op deze laatste dag uw aandacht te bepalen bij de laatste oordeelsdag, die voor eeuwig de laatste zal zijn. In verband met onze tekst vinden we: Johannes zag een grote witte troon en Degene, Die daarop zat, van Wiens Aangezicht de aarde en de hemel wegvloeden, en geen plaats is voor die gevonden.

Wanneer Johannes daar een grote witte troon ziet, dan ziet dit op de gerichtstroon! En op die gerichtstroon zat Degene, voor Wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloeden. Johannes noemt de Richter niet bij Zijn Naam, maar het is zeker waar, dat God al het oordeel aan Zijn Zoon gegeven heeft, zodat Christus de Rechter zal zijn van hemel en aarde! We vinden van die laatste dag, dat de hemel en de aarde zullen wegvlieden. Petrus schrijft ervan, dat de elementen der aarde brandende zullen voorbijgaan en dat daar straks een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zullen zijn, waarop gerechtigheid wonen zal. Wanneer nu Johannes dit gezicht zag, zag hij de doden, klein en groot, staande voor God.

Waarom een ontzaglijk gezicht? Johannes zag, dat alles wat ooit het levenslicht aanschouwd had, voor de troon stond. Paulus getuigt ervan, dat in de oordeelsdag degenen die leven, in een punt des tijds veranderd zullen worden. Vervolgens lezen we nog: En de zee gaf de doden, die in haar waren; en de dood en de hel gaven de doden, die in hen waren; en zij werden geoordeeld, een iegelijk naar hunne werken.

Wat een menigte zag Johannes staan voor die witte troon! De wereld was vergaan, want de elementen der aarde waren brandende vergaan. Johannes zag ze staan, klein en groot. Op die oordeelsdag zullen gij en ik ook aanwezig zijn. Zal die dag nog aanbreken in ons leven? In alles openbaart zich dat we naar het eindoordeel gaan! Gij en ik zullen daar staan en er zal geen onderscheid zijn! Of we koning of keizer geweest zijn, of we nu bedelaar geweest zijn, of onze naam vereeuwigd wordt, eens zullen we daar staan.

Wanneer we het wereldgebeuren nagaan, dan worden sommige mensen geroemd en geëerd. Ministers, koningen en presidenten, die niet te doen willen hebben met arme mensen, die zullen daar ook staan. De kleinen en de groten zullen daar staan en niet één zal achterblijven. Daar zullen staan de wijzen, die met geen dwazen willen delen. Ook zullen de aardse rechters daar staan voor de rechtbank van de Goddelijke Gerechtigheid. Daar zullen ze staan, bekeerd en onbekeerd. Ik zag, zegt Johannes, de doden staan, klein en groot, voor de troon van God. Daar zullen ze staan, die geredetwist hebben over wat goed en kwaad is, die de zonden licht geacht hebben. Daar zullen ze staan voor de Rechter en ze zullen verstommen! Thans beleven we een tijd, dat de ongerechtigheid geen zonde meer is en

zonden geen zonden voor God! Men heeft God de oorlog verklaard en men wil zelf als God wezen. Maar zeker is het, dat de dood alles af zal snijden en in die dag zal alles staan voor de Rechter van hemel en aarde. Daar zal het getwist van de vijanden van God ophouden. De Godloochenaars zullen daar staan, maar ook de godsdienst zal daar staan, die zich beroemd heeft in zichzelf! De rijke man en de arme Lazarus zullen daar staan voor de Rechter van hemel en aarde. Een ontzaglijk gezicht krijgt Johannes te zien. Het ongeloof houdt het voor onmogelijk. Hoe zou het kunnen, met zoveel miljarden mensen? We hebben te doen met een almachtig God, Die spreekt en het is er, gebiedt en het is terstond. De zee en het graf gaven haar doden en niet een is er achter gebleven. Geen onderscheid zal er meer zijn en de een zal over de ander niet meer heersen. Geen twist en tweedracht zal er meer zijn, geen haat zal zich meer openbaren, want wanneer ze daar zullen staan voor God zal alles verstommen. Dan zullen ze zwijgen voor Degene, Die op de troon zit. Een ontzaglijk gezicht.

Het is Gods getuigenis, en het is onmogelijk, dat God liegen kan; dus deze Waarheid zal zeker bevestigd worden. We zullen er allen staan, de kleinen en de groten, hetzij oud of jong gestorven. We staan aan het eind van dit jaar, laat ons toch dit Woord ernstig overdenken. Nu staan we aan het eind van dit jaar en we hopen, we hopen, dat weer een nieuw jaar zal beginnen. Maar de oordeelsdag is de laatste dag en dan zal het eeuwigheid worden. Voor die troon stonden geen geesten, maar mensen, want ziel en lichaam zullen verenigd worden. Johannes zag ze staan, klein en groot. Dezen zijn opgewekt uit de doden. Er zijn er, die, de opstanding vrezende, zichzelf laten verbranden en hun as over de zee laten uitstrooien, maar, waar het stof ook zou zijn, het zal bijeen vergaderd worden op die dag. De Waarheid zal bevestigd worden, dat ze straks toch zullen staan voor die Rechter van hemel en aarde. Laten we aan het einde van dit jaar eens een ogenblik stilstaan bij de laatste oordeelsdag. We vinden in psalm 98: Want Hij komt, om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten in gerechtigheid en de volken in alle rechtmatigheid. God zal opstaan en de vijanden, die gespot en gevloekt hebben, zullen verstommen. Dronkaards en hoereerders zullen daar staan en die hun vijandschap uitgeleefd hebben. We zouden het wel op uw ziel willen binden: De Rechter staat voor de deur! En als we straks voor Hem zullen staan, hoe zullen we het dan maken? Hoe zullen ze het maken, die in vroomheid geleefd hebben? Want daar zal ook staan de paus van Rome, de antichrist. Allen zullen ze staan voor die grote Rechter. En ik zag ze staan, klein en groot, staande voor God.

Voor de aardse rechter mag men niet spreken zonder toestemming; hoe zal het zijn voor de Goddelijke Rechter? Wanneer Christus op de wolken des hemels komen zal, zullen ook zij het zien, die Hem doorstoken hebben en alle vlees zal rouwklagen. Bedenkt het toch in alle ernst, hetgeen we tot u spreken! In dit avonduur zouden we liever een andere stof behandeld hebben, maar de nood is ons opgelegd. We worden eens gedagvaard voor de rechterstoel van hemel en aarde. Voor die grote en witte troon zullen we eens staan! Zoals we hier bij elkander zijn, zullen we staan voor Hem, Die aan het kruishout gehangen heeft. Daar zal Kajafas, daar zullen Pilatus en Herodes staan. De laatste oordeelsdag reizen we allen tegemoet. We leven nu of er geen Rechter is, of er geen oordeelsdag komen zal, waarin gericht zal worden. Daar is een volk op aarde, die aan deze zijde van het graf met de Rechter te doen krijgen. Welgelukzalig, als we hier op aarde voor God komen te staan, om een schuldovernemende Borg te verkrijgen. In het laatste oordeel zal het vonnis uitgesproken worden, wie we ook zouden zijn. Elk zal persoonlijk zijn eigen vonnis ontvangen. Een ontzaglijk gezicht.

Daar zullen we niet naar links of rechts kijken, naar voor of achter, maar we zullen verstommen. Alle vlees zal geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus!

Ten tweede: Een ontzaglijk gericht. En de boeken werden geopend. Daar zal ons levensboek geopend worden, waarin beschreven staan onze woorden, werken en gedachten. Ons levensboek, vanaf de geboorte tot aan ons sterven toe, zal geopend worden. Daar zal geopenbaard worden, wat verborgen geweest is voor mensen en wat u voor geen wereld aan het licht wilde brengen. Alles zal daar geopenbaard worden, vanaf onze eerste zonden; ook wie we voor God geweest zijn en wat we gedaan hebben met Zijn weldadigheden, die Hij aan ons bewezen heeft. Openbaar zal komen wat we met het Woord gedaan hebben en we zullen beven als we onbekeerd geleefd hebben. Vreselijk zal het zijn, als de Richter het boek van ons leven gaat ontsluiten, om hetgeen we vergeten zijn en in onze gedachten niet meer opkomt in helder daglicht te stellen. In het licht van de majesteit Gods zal openbaar komen, wat we gedaan hebben met de tijd, ons gegeven. Waarvan God zeggen kan, dat de tijd gegeven is om

zich te bekeren, maar dat men dit niet gedaan heeft. Ons levensboek wordt geopend, hoe God de weg gebaad heeft om onder de bediening van het Woord te verkeren en we daarin verzuimd hebben. Voor de dag zal komen hoe weinig we onze knieën gebogen hebben. Er zal openbaar komen wat we met ons geld en goed gedaan hebben, met vrouwen man en kinderen.

Daar zal ook geopend worden het levensboek van de overtuigde, van de ontdekte, van Gods arme volk! Dan zullen geopenbaard worden hun tranen, hun zuchten, hun kermen, berouw, strijd en banden. Geopenbaard zal worden, hoe ze geroepen en gerechtvaardigd zijn geworden. Ze zullen zien wie zij geweest zijn, maar ook wat Gods genade aan hun ziel gedaan heeft. David zegt in Psalm 56: Mijn tranen hebt G' in Uwe fles vergaard; Is hun getal niet in Uw boek bewaard, Niet op Uw rol geschreven? Als het levensboek geopend zal worden, zal voor de dag komen, dat God hun gangen nagespeurd heeft. Anderszins zal dit boek openen de leugens en bedrog, geveinsdheid en haat tegen onze medemens. Wat we gedaan hebben, wat we besproken hebben over een ander en aan het licht zal komen wat in het verborgen geschied is! Jongelingen en jonge dochters, daar zal aan het licht komen wat we gedaan hebben en wat we voor de mensen niet willen weten. Aan het licht komen onze begeerlijkheden, onze trotsheid, dwaasheid en ongerechtigheid, hoe we ons gedragen hebben onder Gods Woord, gedragen hebben tegenover onze ouders, tegenover onze meerderen, met en tegenover elkander. Dat levensboek zal ontsloten worden! Hier kunnen we voor elkander veel bedekken, door liegen en bedriegen, maar dat zal tegenover die Rechter op de grote witte troon niet gaan! Daar zal ons levensboek geopend worden en al wat in het verborgen geschiedt, zal daar openbaar komen. En wanneer onze zonden niet gewassen zijn door het bloed des Lams, staan we daar in het gezicht van de heiligheid en de majesteit Gods in onze zonden en schuld. Daar zullen de zonden branden op ons geweten! Overdenk eens, waar heb ik mijn leven in doorgebracht. Het boek van Gods alwetendheid zal alles openbaren.

Onze woorden, werken en gedachten zullen openbaar komen en daarom zal het een ontzaglijk gericht zijn! Wij doen een beroep op uw geweten: zoudt u willen, dat uw gedachten van dit jaar hier afgeschilderd werden? De muren van dit gebouw zouden het misschien niet eens kunnen bevatten. Maar in de oordeelsdag zal het levensboek bevatten al uw dagen. Bedenkt in ernst, wat zal dat een ontzaglijk gericht zijn! Dan zal de Heere, die op de troon zit, Zich openbaren als Een die alles weet, want het boek van Zijn alwetendheid zal kloppen met het boek van ons geweten. Voor de aardse rechter kan men proberen de schuld te bedekken, en trachten zichzelf schoon te praten. Maar de Rechter op die witte troon kijkt door onze ziel, want eer een woord op onze lippen is, weet God al de gedachten onzer harten. Er staat: En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God. En hoe zullen ze daar staan? Ze zullen daar zwijgend staan, want ze hebben niets in te brengen tegen God. De Heere zal een rechtvaardig oordeel vellen en Hij zal dit doen overeenkomstig Zijn heilige Wet, dat is, een zedelijke en eeuwige Wet. En door het licht van die Wet zullen we aanschouwen wie we zijn en wat we gedaan hebben. O, welgelukzalig, driewerf gelukzalig zullen we zijn, als de boeken geopend zullen worden en we ons leven, onze werken, woorden en gedachten, dat een aaneenschakeling is geweest van ongerechtigheid, bedekt mogen zien door de gerechtigheid van die Rechter. Als we hebben mogen leren kennen, dat Hij aan het kruis gehangen heeft om de zonden van Zijn volk weg te dragen.

Als ze daar zullen staan voor de troon van God en de boeken zullen geopend worden, zullen dezen niet beschuldigd worden. We vinden in Romeinen 8: Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het die rechtvaardig maakt! En in die oordeelsdag zal Hij ze niet beschuldigen van hun zonden! Welgelukzalig zullen ze zijn die daar mogen staan, gewassen en gereinigd in het bloed. Die zullen, wanneer ze straks binnen mogen gaan, de kroon wel werpen aan Zijn voeten, zeggende met een grote stem: Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en dankzegging. Maar tevens zullen ze leren kennen: was het hier de kracht van dat bloed, daar zullen ze de vrucht van dat bloed leven kennen. Ook die zullen daar staan, de kleinen met de groten. Want verder vinden we nog: En een ander boek werd geopend, dat des levens is.

Het was een afzonderlijk boek, hetwelk bevatte de namen dergenen, die Hij van eeuwigheid verkoren had. In dat gericht zullen ze staan, ziel en lichaam verenigd. Maar ze zullen daar staan, zonder vrees en

angst. Een wonderlijke zaak zal het zijn, want de namen die geschreven staan in het boek des levens, zijn geschreven door God Zelf. Hier in het leven komt het nogal eens voor, dat wij er uit dat boek willen schrappen, die toch bij God bekend zijn. Ook anderzijds zullen er zijn die wij in willen schrijven, doch die God er niet in wil hebben. Van eeuwigheid heeft God een volk verkoren, welks naam geschreven is in het boek des levens. Bedenkt dat diegenen, die niet geschreven staan in het boek des levens, daar in de oordeelsdag zullen staan en God zal ze beschuldigen! In het leven wordt God dikwijls beschuldigd, dat het Zijn schuld is, dat men niet bekeerd wordt. Hier kan men soms zeggen, dat men uitverkoren moet wezen en men spreekt zichzelf vrij. Maar die in het boek des levens staan, zijn degenen die hier op hun knieën God hebben moeten naschreeuwen. Dit zijn ze, die verordineerd zijn, die God staande gehouden heeft. Hoewel ze hun eigen weg gezocht hebben vanwege hun bondsbreuk in Adam, heeft God ze geroepen uit de duisternis tot Zijn wonderlijk licht. Zijn er onder ons, die mogen beleven en geloven, dat hun naam geschreven is in het boek des levens des Lams? Men kan veel strijd en aanvechtingen hierover hebben, aanvechtingen en beproevingen onderworpen zijn, nochtans mag men bij ogenblikken wel eens geloven, als men de zalige gemeenschap mag smaken, dat men geschreven is in het boek des levens en des Lams. Een ander boek werd geopend.

Met nadruk willen we erop wijzen, dat we niet zeggen, dat God geen bemoeienissen kan geven, maar laten we voorzichtig zijn om niemand in de hemel te zetten of eruit te houden. Hier, in dit gericht werd een boek geopend dat voorheen gesloten was. Het is het boek van Gods vrij en soeverein welbehagen, dat geopend werd. En al degenen die gezaligd zijn, zullen uit dat boek hun naam horen voorlezen. Het zijn degenen, die van eeuwigheid bij God bekend zijn en waarover gehandeld is geworden in de Raad des vredes. Hier zouden we er soms gaarne een familiehemel van willen maken, of een kerkhemel en een lievelingshemel! Maar houdt er rekening mee, dat we met een Rechter te doen krijgen, die van eeuwigheid een besluit genomen heeft en een Rechter is, waarbij geen vergissing mogelijk is. Een boek werd geopend, dat des levens is, hetgeen inhoudt, dat het een onderscheiden boek is. Maar wanneer we lezen: En de boeken werden geopend, dan komt daar ook de levensgeschiedenis in voor van Gods volk. Daar zal hun leven nog voor de dag komen, zoals dat geweest is. Ze zullen niet meer ervaren de smart en het berouw der zonden, maar ze zullen horen wat ze geweest zijn. Ze zullen horen uit het boek des levens, wanneer dat geopend wordt, dat ze straks geoordeeld zullen worden en gerechtvaardigd. Dat is de laatste rechtvaardigmaking, wanneer ze rechtvaardig verklaard zullen worden en voor de Rechter, niet op grond van hun verdiensten, maar alleen op grond van de gezegende arbeid van Jezus Christus, vrijgesproken zullen worden. Dat boek zal geopend worden, dat des levens is en ze zullen daar de namen horen van degenen, die in het bloed van Christus gewassen zijn. Om dan straks niet alleen voor de troon des gericht, maar voor de troon der heerlijkheid te staan met hun lange witte klederen, gewassen in het bloed des Lams. Gezegende zaak! Dat is de laatste dag, dat is de laatste beslissing. Maar anderszins, al kan men ook menen bekeerd te zijn, zal daar veinzerij, huichelarij, bedriegerij aan het licht komen. God is hartekenner, want naar buiten kan men soms mooi praten, terwijl het hart gelijk een witgepleisterd graf is. Daar zullen de namen bekend gemaakt worden uit het boek des levens. Het boek dat verzegeld was, maar dan geopend zal worden!

Zalig zullen ze zijn, wier naam geschreven is in het boek des levens. Wanneer die boeken geopend zijn, is daar niets vergeten. We vinden van Zacharias, dat de engel tot hem zeide: Vrees niet, Zacharias! Want uw gebed is verhoord. Zacharias was het vergeten, want hij had opgehouden te bidden om een kind. Maar God had gedachtenis gehouden. Zo zal er niet één traan verloren gaan, die als vrucht van de Borgtranen van Christus in de fles vergaderd zijn. Daar zal niet één gebed verloren gaan, van de gebeden die hier gedaan zijn.

Daar zullen ook alle raadsels ontraadseld worden. Het kan zijn dat in ons levensboek dierbare panden zijn weggenomen, maar wat voor ons hier verborgen is, zal daar openbaar komen. Hier verliest de man zijn vrouw, de vrouw haar man, ouders verliezen hun kinderen en kinderen verliezen hun ouders, huwelijken worden verbroken en het raadsel kan men niet opgelost krijgen. Maar daar zal alles ontraadseld worden als God de boeken zal openen. Daar zal men dan leren kennen de heerlijkheid, de majesteit en heiligheid Gods, Die gehandeld heeft naar Zijn eeuwig voornemen, om eeuwig verheerlijkt te worden uit Zijn eigen werken. En wanneer die boeken geopend zullen worden, zal ten laatste het vonnis uitgesproken worden. We lezen in onze tekst ten laatste: En de doden werden geoordeeld uit

hetgeen in de boeken geschreven was, naar hunne werken. Houdt in gedachtenis, dat het hier niet gaat om de werken, waardoor we soms denken de hemel te kunnen verdienen, maar het gaat er daarover, dat degenen, die Christus door een waar geloof zijn ingelijfd, zullen voortbrengen vruchten der dankbaarheid. Daarvan zegt Johannes nog in hoofdstuk 14: Schrijf, zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen. Jacobus zegt ervan: Toon mij uw geloof uit uw werken en ik zal u uit mijn werken mijn geloof tonen. Een geloof zonder de werken is een dood geloof. Houdt in gedachtenis, ook een geloof zonder liefde is een dood geloof, doch een geloof door de liefde zal goede werken doen. Niet verdienstelijk, maar ze zullen erkend worden. De Catechismus getuigt ervan: Dat niet alleen anderen, maar ook mij vergeving der zonden, eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is, uit louter genade, alleen om der verdienste van Christus wil. Hier vinden we een ontzaglijk vonnis, want de doden werden geoordeeld uit hetgeen in de boeken geschreven was.

Het zal een gezegend oordeel zijn voor degenen, die geschreven zijn in het boek des levens. Daar zal een scheiding vallen, want de Heere zal de bokken scheiden van de schapen. Gescheiden zullen ze worden, die hun klederen wit gemaakt hebben in het bloed des levens en des Lams. Het kaf zal van het koren gescheiden worden en het vonnis zal uitgesproken worden. Welgelukzalig zal dan het vonnis wezen voor degenen waaruit ze hebben leren kennen, dat ze met de gehele wereld voor God verdoemelijk lagen en dat hun leven maar een vreemdelingschap geweest is. Geopenbaard zal worden, dat ze in zichzelf niets anders gekend hebben, dan alleen maar zonde. Maar ook dat zoete bloed, dat ze nodig gehad hebben, zal in dat boek geopenbaard worden! Dat ze niet buiten God hebben kunnen leven en gasten en vreemdelingen op aarde geweest zijn; liever met Gods volk kwalijk behandeld geweest dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben, te hebben moeten breken met de zonde en geschreeuwd hebben naar God, schuld hebben moeten beleven en de kracht daarvan hebben mogen ervaren; dat alles zal geschreven zijn in dat geopende boek! Om dan uit dat boek des levens te horen, hetgeen er staat in Mattheus 25: Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen, die tot Zijn rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld. Dat zal wat wezen: dat boek geopend en uw naam af te horen lezen. Om dan daar te erven wat u hier gemist heeft. Hebt u geen thuis gehad, bent u veracht, gesmaad en miskend geweest, daar zal ziel en lichaam verenigd, onsterfelijkheid en onverderfelijkheid aandoen. De eeuwigheid zal ons leven afsluiten. Bij de jaarwisseling worden de boeken gesloten, maar daar zullen ze geopend worden en afsluiten ons gehele leven. Maar wat staat er tegenover? Bedenkt wat het zal zijn, als we niet wedergeboren zijn en geoordeeld worden en aan te moeten horen: Gaat weg van Mij! Terug naar de wereld? Naar de bergen en heuvelen, opdat deze u zouden bedekken? Waarheen dan? Dan zal Hij zeggen, ook tot degenen, die ter linkerhand zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.

Als we hierover spreken, dan breekt ons hart bij de gedachte eens te moeten horen: Gaat weg van Mij. En brengt ze hier en slaat ze hier voor Mij dood. Geen gehoor gegeven aan het Evangelie en hetzelfde ongehoorzaam geweest. Waarheen? O, die eeuwige en laatste beslissing! Eeuwig in de rampzaligheid! Kunt u zich indenken, dat we bevende hierheen gekomen zijn? We hadden God op onze knieën wel willen bidden om een andere stof, maar het is ons opgebonden om hierover te spreken. Vreselijk zal het zijn te moeten horen: Gaat weg van Mij! Afgesloten, niet voor honderd, duizend of tienduizend jaar, maar voor eeuwig! Geen gebed, geen genade meer! Maar, het is nu nog het heden der genade, straks valt het laatste vonnis, dat eeuwig is.

Gods volk weet ervan, dat, als ze geoordeeld zouden worden naar hetgeen ze nu nog waren, na ontvangen genade, ze nog voor eeuwig verloren waren. Maar nu, aangemerkt in het bloed des Lams, zullen ze voorgoed afscheid nemen van het oude jaar, om dan een nieuw jaar te beginnen dat nooit meer oud worden zal.

Toepasselijk wenssen we te besluiten.

Zingen Psalm 90: 4.

TOEPASSING.

Mijn medelot- en reisgenoten, op weg naar de eeuwigheid, zo-even hebben we gezongen, dat, wat in het verborgen en in het heimelijke geschiedt, straks aan het licht zal komen.

Jongelingen en jonge dochters, zullen jullie daaraan denken?

Wat in het heimelijke verricht wordt, komt straks in het helder daglicht! Houdt in gedachtenis: de zonden, hier in vermaak bedreven, zullen eens branden op de zielen. Het is nu nog het heden der genade! Gods Woord leert ons in de Prediker: Verblijd u, O jongeling! in uw jeugd, en laat uw hart zich vermaken in de dagen uwer jongelingschap, en wandel in de wegen uws harten en in de aanschouwing uwer ogen; maar weet, dat God om al deze dingen u zal doen komen voor het gericht.

We binden de ernst op uw ziel. God roept ons straks in het gericht ter verantwoording, waar we op duizend vragen niet één keer zullen kunnen antwoorden. Het is nog het heden der genade, het is de welaangename dag der zaligheid. We zouden u van Godswege willen bidden, toch te bedenken wat tot uw vrede dient. God laat ons nog in ernst vermanen, omdat Hij niet wil, dat er een enige verloren gaat, maar allen tot bekering komen. Daarvoor laat Hij ons nog in ernst vermanen. Vindt u deze predikatie ernstig aan het eind van dit jaar? Maakt u er daarmede niet vanaf, want in die dag der dagen zal het ernstiger zijn. Want daar valt de laatste beslissing. Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet. Dat wil zeggen, onderwerpt u toch aan de leer van Gods getuigenis, aan Gods inzettingen. Zoekt gebruik te maken van de instellingen die God geeft, want het is zo gemakkelijk voor het vlees dit te verzuimen. We gaan een tijd beleven, waarin de dienst van God zo weinig waarde meer heeft. Eens zullen we geopenbaard worden en wat zal dat wezen, om dan te moeten horen, dat de tijd gegeven is, maar dat hij niet besteed is geworden. Gods Woord leert ons: Maar zoekt het koninkrijk Gods, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden. De arbeid moet vervuld worden, maar laat onze hoogste levensuitgangen zijn, dat we reizen naar een eeuwigheid. Het oude jaar is voorbij en het nieuwe staat te komen, maar waar zal het in eindigen? Dit jaar hebben we er verschillenden naar het graf begeleid, vele rouwkaarten hebben we ontvangen. Voor velen is het eeuwigheid geworden. Het is nu nog de genadetijd. Wij wensen de apostel Paulus na te zeggen: Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade, wij bidden van Christus wege: Laat u met God verzoenen. Weet ge niet hoe dit moet? Vraagt naar de Heere en Zijne sterkte. Blijft dan aankloppen, want nog steeds is het geldende: Opent uwen mond; Eist van Mij vrijmoedig, Op Mijn trouwverbond; Al wat u ontbreekt, Schenk Ik, zo gij 't smeekt, Mild en overvloedig.

Vaders, moeders, grijsaards, hoe kort nog? De dood wenkt ieder uur! Bedenkt wat het is, als we God moeten ontmoeten, als we gaan sterven. De doden zullen opstaan! Hoe zullen we daar staan als we hier niet hebben leren kennen de wederbarende kracht des Heiligen Geestes? God laat vanavond nog aan uw ziel arbeiden. Het is Gods Woord, dat eeuwig zeker is en slechten wijsheid leert. Zijn er onder ons, die lopen met de vraag: Hoe kom ik tot God bekeerd? Hoe word ik rechtvaardig voor God? U zult ervaren, dat al uw werken afgebroken worden, en dat God niets kan gebruiken dan alleen uw zonden. Blijf niet bij uzelf zoeken, bij God kunt u alleen terecht met uw schuld. We hebben opdracht u te prediken: Deze ontvangt de zondaars en eet met hen. Laat er geen stilzwijgen bij u zijn. Het jaar is voorbij, wat is er weinig werk van God geweest! Ik heb me nogal eens moeten beschuldigen of de oorzaak soms bij mij lag. Maak, Heere, het mij bekend. Ben ik wel ernstig genoeg? Predik ik wel ruim genoeg het Evangelie voor schuldige zondaren. Dat God geve, dat de ernst hiervan op onze ziele gebonden zou zijn, opdat ge die grote Doorbreker zoudt leren kennen, Die nu nog aan uw hart klopt. Straks zult ge Hem als Rechter ontmoeten! Zijn er die nadere kennis ontvangen hebben omtrent die Middelaar? Rust dan niet en bouwt niet op uw bevinding, want in die dag geldt alleen de aangebrachte gerechtigheid van Christus. Als dat levensboek geopend wordt, zult u ervaren dat teksten en verzen geen waarde hebben, maar alleen het bloed van Christus. Zonder bloedstorting geen vergeving! Dan zullen we daar staan, naakt en bloot in onze schuld. Maar in dit heden geldt het ervan, dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Is die genade aan ons verheerlijkt, wat moeten we ons dan dikwijls beschuldigen van ontrouw aan God. Als dat levensboek geopend wordt, zullen we daarin vinden onze ontrouw aan God, maar ook anderzijds de trekking door Zijn lieve Geest. Mogen we onze naam dan nog horen uit dat boek des levens, dan is alle smart vergeten. De martelaren, die gehaat en

gesmaad zijn geworden, zag Johannes staan en zeide: Heere, gij weet het. En Hij zeide tot mij: Deze zijn het, die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams. Mogen we alzo daar staan, om Hem dan eeuwig lof, dankzegging en eer toe te brengen? Het jaar is bijna voorbij, maar in die dag is *alles* voorbij. Dan zal het ervan geldende zijn, of ten leven, of ten verderve.

De Heere, Die rijk is in barmhartigheid, zegene deze waarheid.

Amen.

Slotzang: Psalm 89: 19 en 20.

Zegen.